

บทวิจารณ์และสรุป

ในงานวิจัยนี้ได้ตั้งเป้าประสงค์ที่จะศึกษาวิจัยถึงศักยภาพของวิธีการตรึงสปอร์ของเชื้อราสายพันธุ์ Cunninghamella blakesleena ST-22 ซึ่งเป็นเชื้อที่แยกได้ในประเทศไทย (Kulpreecha และคณะ, 1984) ให้สายใยที่สามารถแปรรูปกรดลิโทโคลิคเป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ซึ่งเป็นสารที่มีคุณสมบัติในการละลายนิ่วโคเลสเตอรอลได้ ทั้งนี้ยังได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติต่างๆของสายใยตรงกับสายใยอิสระ และยังครอบคลุมไปถึงการศึกษาปัจจัยต่างๆที่มีผลกระทบต่อการเจริญ เพื่อให้สายใยที่ผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ได้สูงสุดอีกด้วย

4.1 สภาวะที่เหมาะสมในการเจริญและการแปรรูปกรดลิโทโคลิคเป็น กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของ Cunninghamella blakesleena ST-22

Kulpreecha และคณะ (1985a) ทำการเพาะเลี้ยงเชื้อรา C.blakesleena ST-22 ในระดับขวดเขย่านาน 3 วัน พบว่าสายใยที่ได้จากการเพาะเลี้ยงเชื้อมีความสามารถในการแปรรูปสารตั้งต้น LCA ไปเป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ได้ในระดับค่อนข้างต่ำคือ 50 เปอร์เซ็นต์ของLCA เมื่อศึกษาลักษณะและรูปแบบการเจริญของเชื้อรา C.blakesleena ST-22 โดยให้ขวดเขย่ารูปหมุ่นขนาด 250 มิลลิลิตรอย่างละเอียด (รูปที่ 6) จะเห็นได้ว่าสายใยของเชื้อรา C.blakesleena ST-22 สามารถแปรรูป LCA ที่ใช้เป็นสารตั้งต้นด้วยอัตราเร็วสูงสุดในช่วงต้นของระยะการเจริญแบบทวีคูณ(early log phase) (1.0 กรัมสายใยแห้งต่อลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ) คือ ประมาณ 16-20 ชั่วโมง หลังจากเริ่มเพาะเชื้อด้วยสปอร์ (1.7 ไมโครโมลกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ต่อกรัมสายใยเปียกต่อชั่วโมง หรือ 85.36 เปอร์เซ็นต์ของ LCA) หลังจากนั้นความสามารถของสายใยในการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์จะลดลงอย่างรวดเร็ว จนเหลืออัตราเร็วของการแปรรูปประมาณ 0.1 ไมโครโมลกรด

3 α ,15 β -DHC ต่อกรัมสายใยเปียกต่อชั่วโมงในเวลา 36-40 ชั่วโมง ซึ่งเป็นช่วงที่เชื้อราเริ่มเข้าสู่ระยะการเจริญสูงสุดก่อนที่จะถึงระยะการเจริญคงที่ (stationary phase) (6-7 กรัมสายใยแห้งต่อลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ หรือ 160-180 กรัมสายใยเปียกต่อลิตรอาหารเลี้ยงเชื้อ) หลังจากนั้นดูเหมือนว่าความสามารถในการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ กรด 3 α ,15 β -DHC ของเชื้อรา *C.blakesleena* ST-22 เกือบจะคงที่ตลอดช่วงการเจริญในระยะนี้ ซึ่งสอดคล้องกับค่า LCA ในอาหารเลี้ยงเชื้อที่วัดได้ว่า จะมีค่าลดลงสัมพันธ์กับการสร้างผลิตภัณฑ์กรด 3 α ,15 β -DHC ในช่วงแรก และเมื่อสายใยของเชื้อราที่เจริญจนถึงระดับการเจริญสูงสุด และเข้าสู่ระยะการเจริญคงที่แล้วจะมีการใช้ LCA ใช้น้อยมาก จนเกือบไม่สังเกตเห็นการลดลงของระดับ LCA ในอาหารเลี้ยงเชื้อเลย ซึ่งรูปแบบของการเจริญและการสังเคราะห์ระบบเอนไซม์เพื่อแปรรูปสารตั้งต้น LCA เช่นนี้ อาจเป็นไปได้ว่าเชื้อ *C.blakesleena* ST-22 นี้สามารถใช้ LCA เป็นสารเหนี่ยวนำให้มีการสังเคราะห์เอนไซม์ผลิตภัณฑ์ 3 α ,15 β -DHC หรือถูกนำไปแปรรูปเป็นกรด 3 α ,15 β -DHC หรือเป็นแหล่งต้นตอของคาร์บอน ในระยะต้นของการเจริญจากสปอร์เป็นสายใย อย่างไรก็ตามการที่รูปแบบการเจริญและการแปรรูป LCA เป็นกรด 3 α ,15 β -DHC จะแตกต่างไปจาก รายงานของ Kulpreecha และคณะ (1985a) ซึ่งรูปแบบการผลิตกรด 3 α ,15 β -DHC จะเพิ่มขึ้นตามการเจริญของเชื้อรา ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องจากความแตกต่างของวิธีการทดลองและการเลี้ยงเชื้อก็ได้ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าพิจารณาศึกษาและวิจัยต่อไป

จุลินทรีย์ส่วนใหญ่สามารถสังเคราะห์เอนไซม์จำพวกสเตียรอยด์ไฮดรอกซีเลส (steroidal hydroxylase) ได้โดยถูกเหนี่ยวนำ (induce) ด้วยสารตั้งต้น (Breskvar และ Hudnik-Plavnik, 1978, 1981; Ghosh และ Samanta, 1971; Kulpreecha และคณะ, 1985b) แต่ก็มีรายงานว่าระบบการสังเคราะห์เอนไซม์ไฮดรอกซีเลสของจุลินทรีย์บางชนิดก็เป็นแบบสร้างขึ้นคงที่ตลอดเวลา (Constitutive) (Tokyo Cooperative Gallstone Study Group, 1980; Vezina และคณะ, 1964) ผลจากการวิจัยในที่นี้ (รูปที่ 7) แสดงให้เห็นว่า เมื่อไม่มี LCA ในอาหารเหลวสำหรับการงอกเป็นสายใย สายใยที่ได้จะมีความสามารถในการแปรรูป LCA ได้ต่ำกว่า เมื่อมี LCA 1-2 กรัมต่อลิตรกว่า 2 เท่า ในขณะที่การเจริญของสายใยมีค่าใกล้เคียงกัน ก็น่าจะกล่าวได้ว่าเอนไซม์ที่มีหน้าที่ในการแปรรูป LCA เป็นกรด 3 α ,15 β -DHC น่าจะมีระบบการสังเคราะห์ที่ถูกเหนี่ยวนำได้โดยที่ปริมาณ LCA 1 กรัมต่อลิตรก็เพียงพอในการเหนี่ยวนำการสังเคราะห์เอนไซม์ซึ่งมี

หน้าที่เติมหมู่ไฮดรอกซิลที่ตำแหน่ง 15β ของ LCA (15β -hydroxylase) ได้อย่างเต็มที่แล้ว จากการศึกษาอุณหภูมิในการเจริญของ C.blakesleena ST-22 ให้ผลสอดคล้องกับ Kulpreecha และคณะ (1985a) ซึ่งพบว่าเชื้อรานี้จะเจริญได้ดีในช่วงอุณหภูมิ 25-37 °ซ และจะไม่พบการเจริญของเชื้อเลยเมื่ออุณหภูมิเป็น 45 °ซ ซึ่งช่วงอุณหภูมิที่เจริญได้และไม่ได้นี้เป็นอุณหภูมิปกติในการเจริญของราทั่วไป (พิไลพรธ พงษ์พล, 2525) เมื่อพิจารณาค่า พีเอช ของอาหารเหลวในการงอกเป็นสายใยก็จะได้ค่า พีเอช 6.5 เหมาะแก่การเจริญของเชื้อ C.blakesleena ST-22 มากที่สุด ซึ่งใกล้เคียงกับผลงานของ Kulpreecha และคณะ (1985a) ว่าเชื้อรานี้จะเจริญเป็นสายใยได้ดีที่ พีเอช 7.0 หรือต่ำกว่านี้ ปฏิกริยาการแปรรูปสารตั้งต้น LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC จะแปรผันตามเวลาในช่วง 27 ชั่วโมงแรกของการแปรรูป เมื่อใช้ LCA ความเข้มข้น 1 กรัมต่อลิตร (รูปที่ 8, 9 และ 10)

4.2 สภาวะที่เหมาะสมของการตรึงสปอร์ C.blakesleena ST-22 ด้วยแคปไซ-คาร์ราจีแนน เพื่อผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC

ในการวิจัยนี้ได้ศึกษาวิธีการตรึงสปอร์ C.blakesleena ST-22 โดยวิธีกักขัง (entrapment) ในแคปไซ-คาร์ราจีแนนต่างชนิดกัน ด้วยการหยดแคปไซ-คาร์ราจีแนนลงใน 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ และโดยวิธี two phase system แล้วนำเม็ดเจลสปอร์ตรึงที่ได้ไปทำปฏิกริยากับสารเสริมความแข็งของเจล ในที่นี้ใช้โพแทสเซียมคลอไรด์ กลูตารัลดีไฮด์ และเฮกซาเมทิลลินไดอามีน เพื่อให้เกิด cross-linking ระหว่างผนังสปอร์กับผนังสปอร์ (spore wall) หรือผนังสปอร์กับเจล หรือเจลกับเจล

การตรึงเซลล์มีชีวิตโดยวิธีกักขังเป็นวิธีที่นิยมใช้ในการศึกษากันมากในปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะมีข้อได้เปรียบกว่าวิธีตรึงเซลล์อื่นหลายประการ (Wada และคณะ, 1979; Mattisson, 1983; Scott, 1987) อาทิเช่น

- ก. เป็นวิธีที่ทำได้ง่ายและสะดวกในการกักขังเซลล์ไว้ให้อยู่ภายในร่างแหโพลีเมอร์
- ข. เป็นวิธีที่เก็บเซลล์ไว้ได้ดี มีการรั่วไหลออกภายนอกได้น้อย ในขณะที่สารที่มีโมเลกุลขนาดเล็กสามารถผ่านเข้าและออกจากร่างแหโพลีเมอร์ได้
- ค. เป็นวิธีที่ไม่ต้องใช้สภาวะการตรึงเซลล์รุนแรง จึงเหมาะกับการตรึงเซลล์มีชีวิตได้
- ง. เป็นวิธีที่ตรึงเซลล์ได้ครั้งละมากๆ

แคปปา-คาร์ราจีแนนได้ถูกใช้เป็นวัสดุตั้งเซลล์ Brevibacterium flavum ในการผลิตกรดมาลิก (L-Malic acid) ทางการค้ามาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1977 (Takata และคณะ, 1979, 1980) และในปี ค.ศ. 1978 นักวิทยาศาสตร์กลุ่มเดียวกันนี้ได้ใช้คาร์ราจีแนนเป็นวัสดุตั้ง เพื่อการผลิตกรดแอสพาติก (L-Aspartic acid) ในอุตสาหกรรมเช่นกัน (Takata และคณะ, 1982) เหตุผลที่สำคัญอื่นๆ ที่เลือกใช้แคปปา-คาร์ราจีแนนเป็นวัสดุตั้งสปอร์ในงานวิจัยนี้มีอีกหลายประการเช่น เป็นสารอาหารที่ได้จากธรรมชาติ เมื่อใช้ตั้งแล้วผลผลิตที่ได้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับมนุษย์หรือสัตว์ได้ โดยไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสภาพที่ใช้ตั้งสปอร์ทำให้มีความอยู่รอดของเซลล์มีชีวิตสูง (Fukui และ Tanaka, 1982) การตั้งสปอร์ C. blakesleena ST-22 ได้เลือกวิธีการตั้งเป็น 2 แบบคือ วิธีการตั้งสปอร์โดยใช้เข็มฉีดยา (syringe) ซึ่ง Takata และคณะ (1977) ได้รายงานว่าการตั้งเซลล์ด้วยแคปปา-คาร์ราจีแนนโดยวิธีนี้ ให้เปอร์เซ็นต์แอกติวิตีสัมพัทธ์ (Relative activity) สูง ความแข็งแรงของเม็ดเจลติและการเจริญของเชื้อดีกว่าเซลล์อิสระ (Wada และคณะ, 1979) แต่จากผลการทดลองในงานวิจัยนี้มีข้อสรุปแสดงให้เห็นว่า การตั้งสปอร์ด้วยวิธีนี้มีจุดอ่อนและความยุ่งยากในการตั้งสปอร์อยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการสูญเสียแคปปา-คาร์ราจีแนนและสปอร์บางส่วนที่ติดอยู่ในหลอดฉีดยาในแต่ละครั้งของการตั้งเซลล์ค่อนข้างมาก ดังแสดงในหัวข้อ 3.3 เม็ดเจลที่ได้มีรูปร่างไม่กลมเท่าที่ควร ต้องใช้เวลานานในการตั้งสปอร์ และได้ปริมาณกรด $3 \times 10^5 \beta$ -DHC น้อย ไม่ว่าจะใช้แคปปา-คาร์ราจีแนนชนิดใดก็ตาม (ตารางที่ 3, 4 และรูปที่ 12)

วิธีการตั้งสปอร์แบบที่ 2 ใช้วิธี two phase system ซึ่งมีข้อได้เปรียบกว่าวิธีการตั้งเซลล์แบบกักขังอื่นๆ ที่ได้เม็ดเจลลักษณะพื้นฐานกลมเป็นส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในการผลิตแบบต่อเนื่องในคอลัมน์ได้ดี (Nilsson และคณะ, 1983) ผลการทดลองสรุปได้ว่า ขนาด รูปร่างลักษณะ และความแข็งแรงของเม็ดเจลสปอร์ตั้งที่เตรียมได้ จะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง อาทิเช่น ความเร็วในการกวนด้วยแท่งกวนแม่เหล็ก ชนิดของวัสดุตั้งสปอร์ ความเข้มข้นของวัสดุตั้งสปอร์ เป็นต้น (Ohlson และคณะ, 1979 ; Wang และ Hettwer, 1982; Maddox และคณะ, 1981) ล้วนเป็นปัจจัยที่ต้องทำการศึกษาเพื่อหาสภาพที่เหมาะสมในแคปปา-คาร์ราจีแนนแต่ละชนิดต่อไป

เนื่องจากการวิจัยนี้จำเป็นต้องได้เม็ดเจลสปอร์ตั้งที่สปอร์ยังมีชีวิตสามารถนำไปใช้ชักนำให้เกิดเป็นสายใยได้ จึงต้องอาศัยการตั้งสปอร์โดยใช้เทคนิคการปลอดเชื้อในขั้นตอน

การตรึงสปอร์ตลอดจนกระทั่งการงอกจากสปอร์เป็นสายใย ดังนั้นจึงไม่สามารถแยกเม็ดเจลขนาดต่าง ๆ ออกจากกันได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้เม็ดเจลที่มีคุณลักษณะเหมาะสมแก่การทำงานในกระบวนการผลิตโดยใช้เครื่องปฏิกรณ์ชีวภาพ (bioreactor) ต่อไปในอนาคต จึงต้องทำการทดลองเลือกความเร็วในการกวนสารละลายแคปลา-คาร์ราจีแนนแต่ละชนิด ตลอดจนความเข้มข้นที่เหมาะสมเพื่อให้ได้เม็ดเจลขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางใกล้เคียงกัน และไม่โตเกินไปนักโดยเลือกใช้ขนาด 1-2 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นขนาดที่เชื่อว่าจะมีผลกระทบต่อ การผ่านเข้าออกของสารตั้งต้น และผลิตภัณฑ์น้อยที่สุด (จันทร์เพ็ญ เดชะอำไพ, 1986) จากผลการทดลอง (ข้อ 3.4.1) จะเห็นได้ว่า ถ้าเลือกใช้ความเข้มข้นแคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako ประเทศญี่ปุ่น เท่ากับ 2.5, 3.0 และ 3.5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ควรใช้ความเร็วในการกวนเท่ากับ 420, 420 และ 450 รอบต่อนาที (เมื่อใช้เครื่องกวนแท่งแม่เหล็กจาก Laboratory Hot Plate PC-101, Corning Glass Works, Corning, N.Y.14830, U.S.A. หมายเลข 6.0, 6.0 และ 6.5 ตามลำดับ) แคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Sigma สหรัฐอเมริกา ความเข้มข้น 2.5, 3.0 และ 3.5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ใช้ความเร็วในการกวน 420, 420 และ 450 รอบต่อนาที ตามลำดับ และแคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Copenhagen Pectin ประเทศเดนมาร์ก ความเข้มข้น 1.0, 1.5 และ 2.0 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ใช้ความเร็วในการกวน 420, 450 และ 450 รอบต่อนาที ตามลำดับ จึงจะได้ขนาดของเม็ดเจลตามต้องการ

Nilsson และคณะ (1983) รายงานว่า วิธีการตรึงเซลล์แบบที่ใช้นี้ ไฮโดรโฟบิกเฟส (Hydrophobic phase) ที่ใช้ตรึงเซลล์ (ในที่นี้คือ นอร์มอล-บิวทิลอะซิเตต) แทบจะไม่มีผลกระทบต่อ การใช้ออกซิเจนของเซลล์ที่ถูกตรึง และยังได้เสนอแนะต่อไปอีกว่าการสัมผัสระหว่างเซลล์กับสารไฮโดรโฟบิกเฟสไม่ควรจะนานเกินกว่า 10 นาที Sonomoto และคณะ (1983a) ได้รายงานว่าการเพิ่มปริมาณของสารไฮโดรโฟบิกซิติ (gel hydrophobicity) จะมีผลต่อแอกติวิตีของเซลล์ตรึง ในการวิจัยนี้ นอร์มอล-บิวทิลอะซิเตตที่ใช้เป็นสารร่วมในการตรึงสปอร์ เมื่อสัมผัสกับสปอร์ *C. blakesleena* ST-22 ในช่วงเวลา 2 นาที ไม่มีผลต่อการงอกเป็นสายใยและการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยเลย (รูปที่ 15) แต่ถ้านานกว่านี้ นอร์มอล-บิวทิลอะซิเตตจะมีผลบ้างเล็กน้อย และปริมาณของนอร์มอล-บิวทิลอะซิเตต ตั้งแต่ 1 ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ก็ไม่มีผลต่อวิธีการวิเคราะห์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC เมื่อใช้วิธีแกสโครมาโตกราฟี โดยมีกรดดีออกซีโคลิคเป็นสารมาตรฐาน

ฐานเปรียบเทียบ (internal standard) (รูปที่ 16)

ความเข้มข้นของแคปลา-คาร์ราจีแนนที่ใช้มีผลกระทบต่อ การแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์และความแข็งของเม็ดเจลทั้ง 3 ชนิดของแคปลา-คาร์ราจีแนน (รูปที่ 17) โดยที่เม็ดเจลสปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนทั้ง 3 ชนิด เมื่อความเข้มข้นสูงขึ้นจะมีความแข็งของเม็ดเจลสูงขึ้น ในขณะที่ปริมาณการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ไม่ได้เพิ่มขึ้นตามความเข้มข้นของแคปลา-คาร์ราจีแนนที่เพิ่มขึ้น ในทางตรงกันข้ามจะแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ที่ลดลงซึ่งสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนแต่ละชนิด จะมีค่าผลิตภัณฑ์สูงสุดที่ความเข้มข้นของแคปลา-คาร์ราจีแนนต่างกัน ดังนี้คือ 3.0 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร) สำหรับแคปลา-คาร์ราจีแนนของบริษัท Wako และ Sigma และ 1.5 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร) สำหรับแคปลา-คาร์ราจีแนนของบริษัท Copenhagen Pectin จะเห็นได้ว่า ความสามารถในการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC แตกต่างกันไป ถึงแม้จะใช้จำนวนสปอร์เท่ากันก็ตาม โดยที่สายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako ความเข้มข้น 3.0 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร) จะให้ค่าผลิตภัณฑ์สูงสุด รองลงไปได้แก่ บริษัท Copenhagen Pectin เมื่อให้ความเข้มข้นแคปลา-คาร์ราจีแนน 1.5 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร) และบริษัท Sigma ความเข้มข้น 3.0 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร)ตามลำดับ เมื่อใช้เวลาของการแปรรูป LCA นาน 24 ชั่วโมงเท่ากัน ซึ่งค่าผลิตภัณฑ์ที่ได้สูงสุดเมื่อตรึงสปอร์ในแคปลา-คาร์ราจีแนนทั้ง 3 ชนิด จะมีค่าต่ำกว่าค่าผลิตภัณฑ์สูงสุด เมื่อใช้สปอร์อิสระจำนวนเท่ากันมางอกเป็นสายใย ทั้งนี้สาเหตุอาจเนื่องมาจากการเพิ่มความเข้มข้นของแคปลา-คาร์ราจีแนนสูงขึ้น จะมีผลต่อขนาดของรูพรุน(pore size)ของผนังของผิวเจล ยิ่งความเข้มข้นสูงขึ้นขนาดรูพรุนจะเล็กลง ซึ่งจะมีผลต่อการซึมผ่านเข้าออกของสารตั้งต้น สารอาหาร ตลอดจนออกซิเจน ซึ่งมีผลต่อการเจริญและการสังเคราะห์เอนไซม์ที่เกี่ยวข้องในการแปรรูป LCA ของสายใยของเชื้อ *C. blakesleena* ST-22 โดยตรงก็ได้ อย่างไรก็ตามเนื่องจากแคปลา-คาร์ราจีแนนแต่ละบริษัทล้วนเป็นสารธรรมชาติที่สกัดได้จากสาหร่ายทะเลซึ่งมีชนิดและแหล่งต่างๆกัน ดังนั้นขนาดของโมเลกุล และองค์ประกอบของโพลีเมอร์ไรซ์(polymerize) ก็แตกต่างกันไปด้วย

Tosa และคณะ (1979) รายงานว่ามีอิมอนของโลหะหลายชนิดเช่น โปแตสเซียม รูบิเดียม ซีเซียม รวมทั้ง aliphatic diamine หลายชนิด เช่น เมทิลลีนไดอามีน (methylenediamine) เฮกซาเมทิลลีนไดอามีน (hexamethylenediamine) ออกตา

เมทิลลีนไดอามีน (octamethylenediamine) สามารถเพิ่มความแข็งของเม็ดแคปซูล-คาร์ราจีแนนเจลได้ ผลการวิจัยในรูปที่ 18 และ 19 แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ความเข้มข้นของโพแตสเซียมคลอไรด์จะไม่มีผลกระทบต่อ การแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยอิสระของ *C. blakesleeana* ST-22 ที่ช่วงความเข้มข้นต่ำ (0.1-0.3 โมลาร์) แต่เมื่อความเข้มข้นสูงกว่านี้จะมีผลกระทบบ้างเล็กน้อย Kulpreecha และคณะ (1985b) รายงานว่า โพแตสเซียมไอออนความเข้มข้นสูงกว่า 0.5 โมลาร์ จะมีผลในการยับยั้งการทำงานของเอนไซม์ไฮดรอกซีเลส (hydroxylase) ใน *Fusarium equiseti* M.41 เมื่อศึกษาผลกระทบของเกลือโพแตสเซียมคลอไรด์ ต่อประสิทธิภาพของการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC โดยสายใยในเม็ดแคปซูล-คาร์ราจีแนนเจล ความเข้มข้น 3.0 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) สำหรับแคปซูล-คาร์ราจีแนนบริษัท Wako และ Sigma และใช้เพียง 1.5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) สำหรับแคปซูล-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Copenhagen Pectin ผลจากการทดลองยืนยันว่า โพแตสเซียมคลอไรด์สามารถช่วยเพิ่มความแข็งให้แก่เม็ดเจลสปอร์ตรึงที่งอกสายใยแล้วมากขึ้นประมาณ 2-3 เท่า และในขณะเดียวกันสามารถเพิ่มปริมาณการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ให้มีค่าสูงขึ้นกว่าเมื่อไม่มีโพแตสเซียมคลอไรด์ประมาณ 2-3 เท่าตัวเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นผลเนื่องมาจากอิออนของโพแตสเซียมมีผลช่วยในการแข็งตัวของแคปซูล-คาร์ราจีแนนเจล ทำให้ได้เนื้อเจลที่มีความแข็งสูง และเมื่อใช้ในปฏิกิริยาการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC แล้วจะทำให้เม็ดเจลแตกสลายน้อยลง หรืออาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอย่างใดอย่างหนึ่งของระบบเอนไซม์ไฮดรอกซีเลส

การตรึงสปอร์แบบกักขังสปอร์นี้ นอกจากการใช้สารตรึงสปอร์และวิธีการตรึงสปอร์ที่เหมาะสมเพื่อให้สปอร์มีชีวิตที่จะเจริญเป็นสายใยได้นั้น ยังต้องคำนึงถึงปริมาณออกซิเจนที่สปอร์สามารถสัมผัสได้ด้วย โดยเฉพาะ *C. blakesleeana* ST-22 ที่เป็น aerobic micro-organism และปฏิกิริยาการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC เป็นปฏิกิริยาไฮดรอกซีเลชัน (Hydroxylation) ซึ่งปริมาณออกซิเจนในสารละลายจะมีผลต่อการแปรรูปสารตั้งต้น โดยระบบเอนไซม์ไฮดรอกซีเลสโดยตรง จึงมีผลต่ออัตราเร็วของการเกิดปฏิกิริยา (Heinrichs และคณะ, 1967; Clark และคณะ, 1982; Kulpreecha และคณะ, 1985b) ดังนั้นการละลายของออกซิเจนในสารอาหารเลี้ยงสปอร์ *C. blakesleeana* ST-22 จึงมีส่วนสำคัญในการงอกเป็นสายใยของสปอร์อิสระและสปอร์ตรึง ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการแปรรูป LCA

เป็นกรด $3\ \mu, 15\beta$ -DHC ผลจากการวิจัยนี้ (รูปที่ 20-23) จะเห็นได้ว่าเมื่อเพิ่มปริมาณกาซออกซิเจนในสารอาหาร โดยการเปลี่ยนรูปร่างภาชนะที่ใช้จากขวดรูปชมพู่ธรรมดา เป็นขวดรูปชมพู่ก้นบุบ (Aiba และคณะ, 1973) ซึ่งเป็นภาชนะที่ออกแบบให้มีปริมาณออกซิเจนละลายลงไปในการละลายในภาชนะได้สูงขึ้นเมื่อทำการเขย่า และการเพิ่มความเร็วของการเขย่า จะช่วยทำให้สายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจล แปรรูป LCA เป็นกรด $3\ \mu, 15\beta$ -DHC ได้สูงขึ้น และช่วงเวลาที่ใช้ในการแปรรูปก็สั้นลง เมื่อเทียบกับการเขย่าที่ใช้ขวดรูปชมพู่ธรรมดาและความถี่ของการเขย่า 250 รอบต่อนาที โดยเฉพาะอย่างยิ่งสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 3 ชนิดเมื่อใช้ขวดรูปชมพู่ก้นบุบเป็นภาชนะสำหรับงอกสายใย และใช้ความเร็วในการเขย่าเท่ากับ 300 รอบต่อนาที จะให้ปริมาณผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกับเมื่อใช้สายใยอิสระ ถึงแม้ว่าเวลาที่ใช้ในการงอกเป็นสายใยของสปอร์ตรึงจะยาวนานกว่าสปอร์อิสระไปบ้าง ผลการทดลองนี้ยังเป็นการสนับสนุนข้อสันนิษฐานที่ว่า การแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์สูงสุดของสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลต่างชนิดกันนั้น เป็นผลเนื่องมาจากขนาดรูพรุนที่ผิวของเจลแต่ละชนิดไม่เท่ากัน อันเป็นผลทำให้การซึมผ่านของออกซิเจนและสารอาหารเข้าไปสู่สปอร์เพื่อเกิดการงอกเป็นสายใยได้ไม่เท่ากัน ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\ \mu, 15\beta$ -DHC ได้ต่างกัน เป็นที่น่าสังเกตว่าการงอกสายใยเมื่อเจริญมากขึ้นจนถึงระดับหนึ่ง จะมีผลต่อความเสถียรของเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลแบบกักขังนี้ เนื่องจากสายใยที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เม็ดเจลแตกออกไม่สามารถคงรูปเดิมได้ (Mattiasson, 1983; Sonomoto และคณะ, 1983a) เมื่อทำการสังเกตลักษณะภายนอกของเม็ดเจลสปอร์ตรึง *C. blakesleeana* ST-22 ของแคปไซ-คาร์ราจีแนนทั้ง 3 ชนิดที่งอกสายใยแล้ว และติดตามซึ่งน้ำหนักของเม็ดเจลทั้งก่อนและหลังการทำปฏิกิริยาในช่วงเวลาของการงอกสายใยต่างกัน พบว่า เม็ดเจลสปอร์ตรึงแคปไซ-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin หลังงอกเป็นสายใย ในช่วงเวลา 45 ชั่วโมงที่สภาวะต่างกัน ไม่ว่าจะเขย่าในขวดรูปชมพู่ธรรมดาหรือในขวดรูปชมพู่ก้นบุบที่ความถี่ของการเขย่า 250-300 รอบต่อนาที ก็เกือบไม่มีการสูญเสียของเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิดเลย ในขณะที่เม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Sigma เมื่อให้เวลาของการงอกสายใยเพิ่มขึ้นมากกว่า 10 ชั่วโมงขึ้นไปโดยการเขย่าที่สภาวะเดียวกันกับที่กล่าวข้างต้น จะเริ่มมีการสูญเสียเม็ดเจลเนื่องจากเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลแตกสังเกตได้จากทั้งลักษณะภายนอก และการลดลงของน้ำหนักเม็ดเจล(รวมสายใย) ที่ซึ่งได้ทั้ง

3 สภาวะของการงอกเป็นสายใยของสปอร์ตรึง ซึ่งสอดคล้องกับค่าความแข็งของเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Sigma ที่วัดได้จากการใช้ค่าเฉลี่ยของมือจับที่พบว่า มีความแข็งน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลอีก 2 ชนิด ทั้งนี้สันนิษฐานว่า อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบของคาร์ราจีแนนจากบริษัท Sigma มีแคปลา-คาร์ราจีแนนเพียง 80 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin มีเนื้อแคปลา-คาร์ราจีแนนสูงมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นจากสภาวะการงอกเป็นสายใยของสปอร์ตรึงที่ได้ จึงได้เลือกใช้สปอร์ของ C.blakesleena ST-22 ซึ่งตรึงด้วยแคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin ในการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติอื่นๆ ระหว่างสายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลต่อไป ทั้งนี้จะใช้สภาวะของการงอกเป็นสายใยคงที่โดยเขย่าในขวดรูปชมพู่กันบวบ ด้วยความเร็ว 300 รอบต่อนาที เป็นเวลา 20 และ 40 ชั่วโมงสำหรับแคปลา-คาร์ราจีแนนของบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin ตามลำดับ และ 15 ชั่วโมงสำหรับสปอร์ C.blakesleena ST-22 อิสระ

ภาพถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์ (รูปที่ 24) แสดงให้เห็นถึงปริมาณการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลไม่ได้ขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของสายใย กล่าวคือ สายใยปริมาณมากไม่ได้ทำให้มีการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์มากขึ้น แต่น่าจะขึ้นอยู่กับปริมาณสายใยที่เหมาะสมต่อพื้นที่ผิวสัมผัสกับปริมาณสารตั้งต้น LCA และกาซออกซิเจน หรือเป็นช่วงที่สายใยที่ได้มีแอกติวิตีของเอนไซม์ผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC สูงสุด ความแตกต่างของเวลาที่เหมาะสมของการงอกสายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจล ที่ให้แอกติวิตีของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC สามารถบ่งบอกได้ด้วยภาพจากกล้องจุลทรรศน์นี้ โดยที่เวลาของการเริ่มงอกเป็นสายใยจากสปอร์อิสระเห็นได้ชัดเมื่อเวลาของการงอกสายใยผ่านไปเพียง 3 ชั่วโมง ในขณะที่สปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนจะเห็นได้เมื่อเวลาของการงอกเป็นสายใย 10 ชั่วโมง และหลังจากเวลาของการงอกผ่านไป 20 ชั่วโมงสปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนจะงอกให้กลุ่มสายใยปริมาณน้อยกว่า เมื่อเทียบกับกลุ่มสายใยอิสระที่เวลา 15 ชั่วโมง (ให้แอกติวิตีของเอนไซม์ผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC สูงสุด) นับเป็นการสนับสนุนข้อสันนิษฐานที่ว่า การกักขังสปอร์ไว้ในร่างแหโพลิเมอร์ (ในที่นี้คือ แคปลา-คาร์ราจีแนน) จะมีผลต่อการซึมผ่านเข้าออกของสารอาหารต่างๆ รวมทั้งกาซออกซิเจนด้วย ทำให้สปอร์ของ C.blakesleena

ST-22 ในเม็ดเจลมีการเจริญเป็นสายใยได้ช้ากว่าในสปอร์อิสระซึ่งสามารถสัมผัสกับสารต่างๆได้โดยตรง สปอร์ตรึงในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลเมื่อเพาะเลี้ยงในหิ้งอกเป็นสายใยนาน 55 ชั่วโมง จะมีปริมาณสายใยเต็มเม็ดเจลซึ่งที่เวลานี้เองจะสังเกตเห็นการแตกของเม็ดเจลเกิดขึ้น แสดงว่า เมื่อมีปริมาณสายใยมากเกินไปเม็ดเจลไม่สามารถคงสภาพเดิมอยู่ได้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดสำหรับการตรึงเซลล์มีชีวิตแบบกักขัง (Mattiasson, 1983; Scott, 1987)

นอกจากการเพิ่มการละลายของกาซออกซิเจนในสูตรอาหารสำหรับการงอกเป็นสายใยแล้ว ความหนาแน่นของเม็ดเจล(รวมสายใย)ในสารผสมปฏิกิริยา ก็มีผลต่อการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC เช่นกัน ผลการทดลองในรูปที่ 25-27 จะเห็นได้ว่า เมื่อใช้สารผสมปฏิกิริยา 20 มิลลิลิตรที่บรรจุอยู่ในขวดรูปชมพู่ขนาด 50 มิลลิลิตร แล้วแปรผันความหนาแน่นของเม็ดเจล(รวมสายใย) ที่ค่าต่างๆกัน พบว่า เมื่อมีเม็ดเจล(รวมสายใย)หนัก 2 กรัมจะแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ได้ในอัตราเร็วสูงสุด ในขณะที่การเพิ่มความหนาแน่นของเม็ดเจล(รวมสายใย) ขึ้นไปถึง 4 และ 5 กรัมในสภาวะอย่างเดียวกัน จะมีอัตราการแปรรูปต่ำลง ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่ามีความจำกัดของสารตั้งต้น คืออัตราการกระจายสารตั้งต้นไปยังเม็ดเจลเกิดได้ช้าลง เม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจล(รวมสายใย)หนัก 1 กรัม ก็มีอัตราการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต่ำ เนื่องจากมีปริมาณเม็ดเจลด้อยเกินไปทำให้พื้นที่ผิวสัมผัสของสารตั้งต้นกับสายใยของเชื้อมีน้อย อัตราการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์จึงต่ำกว่า จะเห็นว่า ปริมาณเม็ดเจลที่งอกสายใยแล้วหนัก 2 กรัม มีความเหมาะสมในการทำปฏิกิริยาแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ในการวิจัยนี้ ส่วนสายใยอิสระจะมีอัตราการแปรรูปสูงที่สุด เมื่อใช้สายใยหนัก 0.05 กรัม (เท่ากับสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลหนัก 1 กรัม) อาจเป็นเพราะพื้นที่ผิวรวมของสายใยอิสระมีปริมาณสูงกว่าสายใยจากสปอร์ตรึงด้วยแคปลา-คาร์ราจีแนน จึงมีอัตราการเกิดปฏิกิริยาได้สูงกว่า แต่เมื่อเพิ่มปริมาณสายใยขึ้นในขณะที่สารตั้งต้นมีจำกัด จึงมีผลทำให้อัตราการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC มีค่าลดลงด้วยเช่นกัน

Wada และคณะ (1979) ทำการตรึงเซลล์ *E. coli* ด้วยคาร์ราจีแนน พบว่า การเรียงตัวของเซลล์ในเม็ดเจลเซลล์ตรึงจะอยู่ที่ผิวของเม็ดเจลเพื่อรับการแพร่กระจายของอาหารอย่างมีประสิทธิภาพเต็มที่ อันจะมีผลทำให้การเจริญของเซลล์ดีที่สุด ดังนั้นการแปรผันความเข้มข้นของสปอร์ในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจล จึงมีผลต่ออัตราแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์และปริมาณผลิตภัณฑ์สูงสุด ปรากฏการณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยในวิทยานิพนธ์นี้ (รูปที่

28-30) แสดงให้เห็นว่าอัตราการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC จะมีค่าสูงสุดและใกล้เคียงกัน เมื่อใช้ความเข้มข้นของสปอร์ C. blakesleena ST-22 เป็น 0.75×10^5 และ 1.25×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร เมื่อความเข้มข้นของสปอร์เพิ่มสูงขึ้นเป็น 2.5×10^5 และ 5.0×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร อัตราเร็วของการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลกึ่ง 2 ชนิดจะลดลง แสดงให้เห็นว่าที่ความเข้มข้นของสปอร์ 0.75×10^5 - 1.25×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร เมื่อเจริญเป็นสายใยแล้ว มีปริมาณสายใยพอเหมาะที่จะทำปฏิกิริยากับสารตั้งต้น LCA ทำให้อัตราการแปรรูปเกิดได้อย่างอิสระและใกล้เคียงกัน แต่เมื่อเพิ่มความเข้มข้นของสปอร์ขึ้นเป็น 2.5×10^5 และ 5.0×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร เมื่อเจริญเป็นสายใยแล้ว จะมีปริมาณสายใยภายในเม็ดเจลกสูงเกินไปทำให้เกิดความแออัด และทำให้พื้นที่ผิวของสายใยในเม็ดเจลกบางส่วนถูกกีดกัน ไม่สามารถสัมผัสกับ LCA ได้อย่างอิสระเต็มที่ จึงมีอัตราการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ลดลง เมื่อเทียบกับการใช้ความเข้มข้นสปอร์ 0.75×10^5 - 1.25×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร เมื่อพิจารณาความแข็งแรงของเม็ดเจลก จะพบว่า เม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลก(รวมสายใย) มีความแข็งแรงลดลงเมื่อความเข้มข้นของสปอร์มากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการเจริญของสปอร์เป็นสายใยยิ่งมากก็จะมีผลทำให้เม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลกขยายตัวมากขึ้น จึงมีความแข็งแรงลดลง (Mattiasson, 1983) ในงานวิจัยนี้จึงเลือกความเข้มข้นของสปอร์ในเม็ดเจลกสปอร์ตรึงเป็น 1.25×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตรในการวิจัยขั้นต่อไป เนื่องจากให้อัตราการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC สูงสุด และยังให้ความแข็งแรงของเม็ดเจลกสูงอีกด้วย เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC โดยสายใยอิสระของ C. blakesleena ST-22 และสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลก (0.75×10^5 - 1.25×10^5 สปอร์ต่อมิลลิลิตร) จะเห็นได้ว่า สายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลกบริษัท Copenhagen Pectin (1.5 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักต่อปริมาตร) จะให้ค่าการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์สูงกว่าสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลกบริษัท Wako (3.0 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนักต่อปริมาตร) และสูงกว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสายใยอิสระที่น้ำหนักเท่ากันด้วย

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า การตรึงเซลล์โดยวิธีกักขังนี้ สามารถเสริมความแข็งแรงของเม็ดเจลกให้เพิ่มขึ้นได้ด้วยการใช้สารพวก polyfunctional reagents (Klein และ Wagner, 1983) Takata และคณะ (1977) แสดงการตรึงเซลล์ Streptomyces phaeochromogenes ด้วยแคปไซ-คาร์ราจีแนนแล้ว crosslinked ด้วยกลูตารัลดีไฮด์ หรือ

กลูตารัลดีไฮด์กับเอกซาเมทริลลินไดอามีน พบว่าสามารถเพิ่มความแข็งของเม็ดเจล และ
 แอคติวิตีของเอนไซม์ได้ Tosa และคณะ (1979) ได้แสดงให้เห็นว่า เอกซาเมทริลลิน
 ไดอามีนสามารถช่วยทำให้ความแข็งของเซลล์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนเพิ่มได้เช่นกัน ในการ
 วิจัยนี้พยายามเพิ่มความแข็งของเม็ดเจลที่ใช้ตรึงสปอร์ของ *C.blakesleena* ST-22 ของ
 แคปลา-คาร์ราจีแนนทั้ง 2 ชนิด (รูปที่ 31-33) ผลปรากฏว่า กลูตารัลดีไฮด์เพียงอย่าง
 เดียวจะไม่มีส่วนช่วยในการเพิ่มความแข็งของเม็ดเจลสปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนเลย แม้
 จะใช้ความเข้มข้นของกลูตารัลดีไฮด์สูงขึ้นถึง 0.25 โมลาร์ ไม่ว่าจะเสริมกลูตารัลดีไฮด์ให้
 กับเม็ดเจลสปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนก่อนนำไปงอกสายใย หรือนำเม็ดเจลสปอร์ตรึงนี้
 ไปงอกสายใยเสียก่อนแล้วจึงนำมาเสริมด้วยกลูตารัลดีไฮด์ก็ตาม ในขณะเดียวกันกลูตารัลดีไฮด์
 มีผลในการยับยั้งความสามารถในการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC ที่ความเข้มข้น
 0.05 โมลาร์กลูตารัลดีไฮด์จะลดความสามารถในการแปรรูปลงกว่า 70 เปอร์เซ็นต์ อย่างไรก็ตาม
 ก็ตามการเสริมด้วยกลูตารัลดีไฮด์ในสปอร์ตรึงก่อนนำไปงอกเป็นสายใย จะมีผลกระทบต่อ
 การแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์น้อยกว่า เมื่อนำสปอร์ตรึงแคปลา-คาร์ราจีแนนไปงอกเป็นสายใย
 ก่อนแล้วจึงนำมาเสริมด้วยกลูตารัลดีไฮด์ เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแปรรูป LCA
 เป็นผลิตภัณฑ์หลังจากเสริมด้วยกลูตารัลดีไฮด์ที่ความเข้มข้นเท่ากันแล้ว สายใยในเม็ดแคปลา-
 คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Copenhagen Pectin จะยังคงเหลือแอคติวิตีในการแปรรูป LCA
 เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC สูงกว่า สายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako
 ไม่ว่าจะมาก่อนหรือหลังทำการงอกเป็นสายใยแล้วก็ตาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลูตารัลดีไฮด์
 ซึ่งมีอัลดีไฮด์สามารถ crosslink กับสารประกอบอื่นที่มีหมู่อะมิโนได้ (Wiseman, 1985)
 ซึ่งสารประกอบดังกล่าวอาจจะเป็นโปรตีน หรือสารอื่นๆ เช่น กลูโคซามีน (glucosamine)
 เป็นต้น Bilgrami และ Verma (1981); Sussman และ Halrorson (1966) ได้ราย
 งานไว้ว่า ผนังของสปอร์ (spore wall) โดยส่วนใหญ่แล้วจะประกอบด้วยโพลีแซคคาไรด์
 ซึ่งอาจจะเป็น เซลลูโลส (cellulose) ไคติน (chitin) กลูโคซามีน และมีโปรตีนและไขมัน
 เป็นบางส่วน ในขณะที่สปอร์เริ่มงอกเป็นสายใย ผนังสปอร์จะมีปริมาณของกลูโคซามีนเพิ่มขึ้น
 ดังนั้นเมื่อเสริมกลูตารัลดีไฮด์ให้กับเม็ดเจลสปอร์ตรึงก่อนงอกสายใย กลูตารัลดีไฮด์จะทำ
 ปฏิกิริยากับกลูโคซามีน หรือโปรตีนที่ผนังสปอร์ ซึ่งอาจทำให้สปอร์ไม่สามารถงอกเป็นสายใย
 อันเป็นผลให้ปริมาณผลิตภัณฑ์ที่ได้มีค่าลดลง เมื่อเสริมเม็ดเจลสปอร์ตรึงที่งอกสายใยแล้วด้วย
 กลูตารัลดีไฮด์ จะให้ปริมาณกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC ลดลง อาจจะเป็นเพราะกลูตารัลดีไฮด์

ไปทำปฏิกิริยากับโปรตีนที่ผนังเซลล์ (cell wall) (Garraway และ Evans, 1984) ทำให้เซลล์(สายใย)สูญเสียแอคติวิตีของเอนไซม์ที่ผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC เมื่อเลือกใช้ความเข้มข้นกลูตาไรลด์ไฮด์เพียง 0.05 โมลาร์ มาตรึงสปอร์ร่วมกับเอกซาเมทริลลินไดอามีนความเข้มข้นต่างๆกัน ก่อนนำสปอร์ของ C.blakesleena ST-22 ไปงอกเป็นสายใย จะสูญเสียความสามารถในการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ไปอย่างสิ้นเชิง แต่จะสังเกตพบความแข็งของเม็ดเจลเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ตามความเข้มข้นของเอกซาเมทริลลินไดอามีนที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเอกซาเมทริลลินไดอามีนมีหมู่อะมิโนสามารถเกิด crosslink ได้กับโมเลกุลของแคปลา-คาร์ราจีแนนที่เป็นวัสดุตรึงสปอร์ ทำให้แคปลา-คาร์ราจีแนนยึดกันแน่นมากขึ้น ซึ่งเป็นผลทำให้เม็ดเจลสปอร์ตรึงมีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันเอกซาเมทริลลินไดอามีนก็สามารถเกิด crosslink กับกลูตาไรลด์ไฮด์ได้อีกด้วย ทำให้เกิด crosslink ระหว่างผนังสปอร์กับแคปลา-คาร์ราจีแนนได้ และระหว่างผนังสปอร์กับผนังสปอร์โดยกลูตาไรลด์ไฮด์เอง ซึ่งผลจากการที่กลูตาไรลด์ไฮด์จับกับกลูโคซามีนหรือโปรตีนที่ผนังสปอร์ ทำให้สปอร์ไม่สามารถงอกเป็นสายใยได้เท่าที่ควร หรือการที่แคปลา-คาร์ราจีแนนยึดกันแน่นมากขึ้น ทำให้ขนาดของรูพรุนของเม็ดเจลลดลง ซึ่งมีผลกระทบต่อ การนำสารอาหารและก๊าซออกซิเจนเข้าไปในเม็ดเจล ทำให้สปอร์งอกเป็นสายใยได้น้อย (Durand และ Navarro, 1978)

4.3 เปรียบเทียบคุณสมบัติของเอนไซม์ที่แปรรูปกรดลิโทโคลิคเป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจล จากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin และสายใยอิสระของ C.blakesleena ST-22

ในการวิจัยนี้ได้ตรึงสปอร์ C.blakesleena ST-22 ความเข้มข้น 1.25×10^6 สปอร์ต่อมิลลิลิตร ด้วยแคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin โดยใช้ความเข้มข้นแคปลา-คาร์ราจีแนนเท่ากับ 3.0 และ 1.5 เปอร์เซ็นต์(น้ำหนักต่อปริมาตร) ตามลำดับ เปรียบเทียบคุณสมบัติของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยที่ได้จากสปอร์ตรึง และสายใยอิสระ

Yang และ Studebaker (1978) รายงานว่า อุดหนุมิและ ฟิเอช ที่เหมาะสมในการทำงานของเอนไซม์ Δ^1 -dehydrogenation ของ Reichstein's substance S ของเซลล์ตรึง Pseudomonas testosteroni จะมีค่าเพิ่มขึ้นกว่าเซลล์อิสระ Sonomoto และคณะ (1983a) พบว่า เอนไซม์ 11β -hydroxylation ของสปอร์ตรึง Curvularia

lunata มี พีเอช ที่เหมาะสมต่อการทำงานกว้างกว่าเอนไซม์ในสปอร์อีสระยะ Sonomoto และคณะ(1979) รายงานว่าเอนไซม์ Δ^1 -dehydrogenation ของเซลล์ตรึง Arthrobacter simplex มีอุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำงานกว้างกว่าเอนไซม์ของเซลล์อีสระยะ Omata และคณะ(1979) พบว่าเซลล์ตรึง Arthrobacter simplex จะให้แอกติวิตีของเอนไซม์ที่เปลี่ยน hydrocortisone เป็น prednisolone ที่อุณหภูมิและ พีเอช ที่เหมาะสมในการทำงานของ เอนไซม์ catalyze และ alcohol oxidase ในเซลล์ตรึงของยีสต์ Klucchera sp. No.2201 จะแตกต่างไปจากในเซลล์อีสระยะ

ในการศึกษาผลกระทบของ พีเอช ต่อความสามารถในการเร่งปฏิกิริยาการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC จะเห็นได้ว่า (รูปที่ 34) พีเอชที่เหมาะสมต่อการเร่งปฏิกิริยา โดยสายใยอีสระยะ และสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako มีค่า พีเอช เดียวกัน คือประมาณ พีเอช 8.5 แต่ พีเอช ที่เหมาะสมสำหรับการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์โดยสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Copenhagen Pectin มีค่าสูงกว่า คือ พีเอช 8.5-9.0 Kulpreecha และคณะ (1985a) พบว่า พีเอช ที่เหมาะสมของ สายใยอีสระยะของ C.blakesleena ST-22 คือ พีเอช 8.4 แสดงให้เห็นว่าการตรึง สปอร์ด้วยแคปไซ-คาร์ราจีแนน จะทำให้ พีเอช ที่เหมาะสมกับการทำงานของเอนไซม์ภายในสายใยกว้างขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีค่าสูงขึ้น ทั้งนี้อาจเกี่ยวเนื่องกับการไอไอไนซ์ (ionized) ของกลุ่มบางกลุ่มที่บริเวณเร่ง (active site) ของเอนไซม์ในสิ่งแวดล้อมที่อยู่ ภายในเจลเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมได้บ้าง

อุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำงานของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC อยู่ในช่วงอุณหภูมิ 34-38 °C ทั้งสายใยอีสระยะของ C.blakesleena ST-22 และสายใยใน เม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด (รูปที่ 35) เช่นเดียวกับรายงานของ Kulpreecha และคณะ (1985a) ว่าอุณหภูมิที่เหมาะสมในการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของ C.blakesleena ST-22 อยู่ในช่วงอุณหภูมิ 33-40 °C แสดงให้เห็นว่า การตรึงสปอร์ด้วย แคปไซ-คาร์ราจีแนนไม่น่าจะมีผลกระทบต่อการจัด หรือรวมตัวของสารตั้งต้นที่บริเวณเร่งของ เอนไซม์มากนัก

เมื่อเปรียบเทียบความเสถียรของเอนไซม์ที่ใช้แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยอีสระยะของ C.blakesleena ST-22 และสายใยในเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนน เจลในช่วง พีเอช ต่างๆกัน (รูปที่ 36) พบว่าเอนไซม์ในสายใยของเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนน

เจลมีความเสถียรต่อ พีเอช สูงกว่าเอนไซม์ในสายใยอิสระอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือที่อุณหภูมิ 4 °ซ นาน 48 ชั่วโมง เอนไซม์ในสายใยอิสระมีความเสถียรอยู่ที่ พีเอช 8.5 ในขณะที่ เอนไซม์ในสายใยจากเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin มีช่วงความเสถียรต่อ พีเอช ต่ำได้กว้างขึ้น เป็น พีเอช 6.5-7.5 และ 6.5-8.0 ตามลำดับ นับเป็นข้อได้เปรียบของการใช้สายใยที่ได้จากการตรึงสปอร์ *C. blakesleena* ST-22 ในแคปลา-คาร์ราจีแนนเพื่อการแปรรูป LCA เป็นกรด 3 α ,15 β -DHC เพื่อการใช้สายใยอิสระ ทั้งนี้เพราะความเสถียรต่อ พีเอช กว้างขึ้น ยืนยันถึงการปกป้องการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มที่ไอโอไนซ์ได้ที่บริเวณเร่ง หรือบริเวณอื่นๆของเอนไซม์ไฮดรอกซิลเอสได้บางส่วน

ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบของอุณหภูมิ ต่อความเสถียรของเอนไซม์ในปฏิกิริยาการแปรรูป LCA เป็น กรด 3 α ,15 β -DHC ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า เอนไซม์ในสายใยอิสระ เมื่อเก็บไว้นาน 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 30, 34 และ 40 °ซ จะมีความเสถียรต่ำกว่าเอนไซม์ในสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิดอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะอยู่ในสารละลาย 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์พีเอช 7.0 ที่มี 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ หรือใน 0.1 โมลาร์ทริส-กรดไฮโดรคลอริกพีเอช 8.4 ที่ผสม 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ก็ตาม (รูปที่ 37 และ 38) และ LCA ที่เป็นสารตั้งต้นของเอนไซม์ไม่มีส่วนช่วยให้เอนไซม์ในสายใยอิสระและเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด มีความเสถียรเพิ่มขึ้น ไม่ว่าจะอยู่ในสภาวะของการเก็บรักษาอย่างใดก็ตาม (รูปที่ 39) ผลการวิจัยดังกล่าวอาจพอสรุปได้ว่า แคปลา-คาร์ราจีแนน น่าจะมีส่วนช่วยป้องกันการรวมจับกลุ่ม หรือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเอนไซม์ที่ผลิตกรด 3 α ,15 β -DHC ภายในสายใยของ *C. blakesleena* ST-22 ได้ดี (Klibinov, 1983) นอกจากนี้การกักขังสปอร์ไว้ในแคปลา-คาร์ราจีแนนจะทำให้เอนไซม์ต้องอยู่ในรูปแบบโครงสร้างที่แน่นอน จึงมีความเสถียรต่อ พีเอช และอุณหภูมิมากขึ้น

เมื่อพิจารณาค่าคงที่ทางจลนศาสตร์ของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด 3 α ,15 β -DHC ของสายใยจากเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด และสายใยอิสระ จะเห็นได้ว่าค่า K_m ของการแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด 3 α ,15 β -DHC ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ นับเป็นการยืนยันอีกครั้งหนึ่งว่า การตรึงเซลล์โดยวิธีกักขังด้วยแคปลา-คาร์ราจีแนนในสภาวะที่ใช้ นี้ ไม่มีผลกระทบต่อคุณสมบัติของเอนไซม์ในการจับกับสารตั้งต้น LCA หรือออกซิเจน ในปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องในการเติมหมู่ไฮดรอกซิลที่ตำแหน่ง 15 β ของ LCA มากนัก และในขณะเดียวกันการตรึงเซลล์ในสภาวะเช่นนี้ไม่น่าจะมีผลต่อโครงสร้างสามมิติของเอนไซม์

ด้วย ค่า V_{max} ของการแปรรูป LCA ของเอนไซม์จากสายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด ก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อใช้ปริมาณของสปอร์เท่ากัน เป็นการยืนยันว่าไม่น่าจะมีข้อจำกัดของการซึมผ่านเข้าออกของสารตั้งต้น LCA และผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC จากเม็ดเจลที่ใช้ในการตรึงสปอร์ ในสภาพที่ใช้ในการตรึงที่กำหนดให้ในงานวิจัยนี้ (Klein และ Wagner, 1980; Sonomoto และคณะ, 1983b) (รูปที่ 40)

จากการศึกษาความเสถียร ในการเก็บรักษาสปอร์อิสระของ C. blakesleena ST-22 พบว่า สามารถเก็บรักษาสปอร์อิสระไว้ที่อุณหภูมิ 4°C ในนอร์มอลซาลินได้นานถึง 70 วัน โดยไม่มีการสูญเสียแอกติวิตีของการงอกเป็นสายใย และการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยเลย (รูปที่ 41) ส่วนสายใยอิสระของ C. blakesleena ST-22 ที่เก็บไว้ในสารละลาย 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 สารละลาย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ และสารละลาย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ใน 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 ที่อุณหภูมิ 4°C จะรักษาแอกติวิตีของเอนไซม์ที่ผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ไว้ได้เพียง 24 ชั่วโมง ในขณะที่สายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin สามารถรักษาแอกติวิตีของเอนไซม์ได้นานกว่าคือ 72 ชั่วโมง ในสารละลาย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ และสารละลาย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ใน 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 และความสามารถในการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ของสายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด จะมีความเสถียรสูงสุดเมื่อเก็บรักษาอยู่ในสารละลาย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ใน 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 ในขณะที่พบว่าสายใยอิสระและสายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด จะสูญเสียแอกติวิตีของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC อย่างเห็นได้ชัด เมื่ออยู่ในสารละลายทั้งสามที่อุณหภูมิห้อง ($25-32^{\circ}\text{C}$) นานกว่า 24 ชั่วโมง (รูปที่ 42)

เมื่อศึกษาความเป็นไปได้ ของการนำสายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลกลับมาใช้ใหม่ ปรากฏว่าสายใยในเม็ดแคปปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้งจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin สามารถนำมาใช้ซ้ำอย่างต่อเนื่องได้ถึง 3 ครั้ง โดยที่ยังคงแอกติวิตีของเอนไซม์ไว้ถึงกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ (รูปที่ 43) และความสามารถในการแปรรูปสารตั้งต้น LCA จะลดลงเหลือประมาณ 15-20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อใช้แปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC ซ้ำอย่างต่อเนื่อง 10 ครั้ง เปรียบเทียบกับสายใยอิสระจะมีแอกติวิตีของเอนไซม์

เหลือเพียง 25 เปอร์เซ็นต์เมื่อใช้ซ้ำในครั้งที่ 1 และไม่มีแอกติวิตีของเอนไซม์เลยเมื่อใช้ซ้ำในครั้งที่ 3 จึงเป็นข้อได้เปรียบอีกประการหนึ่งว่า อาจใช้สายใยจากสปอร์ตรึงด้วยแคปไซคาร์ราจีแวนผลิตกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC อย่างต่อเนื่องได้ในขณะที่สายใยอิสระไม่มีทางทำได้เลย

Sonomoto และคณะ (1983a) ; Larson และคณะ (1976) ; Kolot (1982) รายงานว่า เซลล์มีชีวิตที่ถูกต้อง เมื่อถูกใช้ในปฏิกิริยาการสังเคราะห์ผลิตภัณฑ์ในระยะหนึ่งแล้ว จะมีประสิทธิภาพของการสังเคราะห์ต่ำลง แต่ในบางกรณีสามารถกระตุ้นให้กลับสู่สภาวะของการสังเคราะห์เดิมได้ โดยให้ได้รับอาหารที่เหมาะสมในช่วงเวลาที่สมควร ในการวิจัยนี้ได้ทดลองนำเอาสายใยในเม็ดแคปไซคาร์ราจีแวนเจลทั้ง 2 ชนิด หลังจากใช้ในปฏิกิริยาการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC 3 ครั้งอย่างต่อเนื่องแล้ว มากระตุ้นโดยให้ได้รับอาหารเหลวสำหรับการงอกเป็นสายใยนาน 6 ชั่วโมง แล้วนำกลับไปทำปฏิกิริยาแปรรูป LCA ซ้ำใหม่หลายครั้ง พบว่า สามารถกระตุ้นสายใยของ *C. blakesleeana* ST-22 ที่ถูกต้องในแคปไซคาร์ราจีแวนเจลให้กลับมีประสิทธิภาพดีขึ้นได้ โดยสามารถแปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ได้ใกล้เคียงกับการแปรรูปครั้งแรก หลังจากกระตุ้นด้วยสูตรอาหารดังกล่าวได้ 2 ครั้งแล้ว สูตรอาหารสำหรับการงอกเป็นสายใยจะไม่มีผลในการกระตุ้นอีก ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่าสายใยในเม็ดแคปไซคาร์ราจีแวนเจลทั้ง 2 ชนิด มีการเจริญของสายใยเพิ่มมากขึ้นเมื่ออยู่ในอาหารเหลวนี้ สายใยส่วนใหญ่พัฒนาการเจริญเข้าสู่ระยะซึ่งเอนไซม์ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha, 15\beta$ -DHC นี้มีแอกติวิตีลดลง เมื่อนำกลับมาใช้แปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ จึงมีผลทำให้การแปรรูปน้อยลง (รูปที่ 44)

บทสรุป

1. สายใยของ C.blakesleena ST-22 สามารถแปรรูป LCA เป็นกรด 3 α , 15 β -DHC ได้สูงที่สุด เมื่อเพาะเลี้ยงสปอร์ในอาหารเหลวสำหรับการงอกเป็นสายใยที่ พีเอช 6.5 อุณหภูมิ 30 $^{\circ}$ C เป็นเวลา 16-20 ชั่วโมง ในขวดรูปชมพู่ขนาด 250 มิลลิลิตร เขย่าด้วยความเร็ว 250 รอบต่อนาที และ 15 ชั่วโมงในขวดรูปชมพู่กั้นบุบ (baffled flask) ความเร็วในการเขย่า 300 รอบต่อนาที
2. เอนไซม์ในสายใยของ C.blakesleena ST.22 ที่เกี่ยวข้องในการเติมหมู่ไฮดรอกซิลที่ตำแหน่ง 15 β ของ LCA เป็นเอนไซม์ที่ถูกเหนี่ยวนำได้ด้วยสารตั้งต้น LCA ซึ่งความเข้มข้นของ LCA 1 กรัมต่อลิตรก็เพียงพอแก่การเหนี่ยวนำให้เอนไซม์ผลิตกรด 3 α , 15 β -DHC ได้สูงสุดแล้ว
3. วิธีการตรึงสปอร์แบบ two phase system สามารถทำได้ง่าย สะดวกต่อการตรึงสปอร์ปริมาณมาก ๆ ให้เม็ดเจลที่มีลักษณะกลม ให้แอกติวิตีของเอนไซม์สูง เหมาะที่จะนำไปใช้ตรึงสปอร์ในระดับอุตสาหกรรม มากกว่าวิธีการตรึงสปอร์แบบเข็มฉีดยาซึ่งใช้เวลานาน เม็ดเจลมีรูปร่างไม่แน่นอน และให้แอกติวิตีของเอนไซม์ต่ำ
4. สภาวะเหมาะสมในการงอกเป็นสายใยและให้การแปรรูป LCA เป็นกรด 3 α , 15 β -DHC ของสปอร์ C.blakesleena ST-22 ตรึงด้วยแคปไซ-คาร์ราจีแนน จากบริษัท Wako ประเทศญี่ปุ่น และบริษัท Copenhagen Pectin ประเทศเดนมาร์ก โดยวิธี two phase system คือ เมื่อความเข้มข้นของแคปไซ-คาร์ราจีแนนเท่ากับ 3.0 และ 1.5 เปอร์เซ็นต์ (น้ำหนักต่อปริมาตร) ตามลำดับ เพาะเลี้ยงในสูตรอาหารเหลวสำหรับการงอกเป็นสายใยที่เสริมด้วย 0.3 โมลาร์โพแทสเซียมคลอไรด์ ในขวดรูปชมพู่กั้นบุบ ที่อุณหภูมิ 30 $^{\circ}$ C เขย่าด้วยความเร็ว 300 รอบต่อนาที เป็นเวลานาน 20 และ 40 ชั่วโมง ตามลำดับ จะให้แอกติวิตีของเอนไซม์ที่ผลิตกรด 3 α , 15 β -DHC ประมาณ 95 เปอร์เซ็นต์ ของสายใยอิสระ
5. การเสริมเม็ดเจลสปอร์ตรึงแคปไซ-คาร์ราจีแนน โดยใช้กลูตารัลดีไฮด์ 0.05 โมลาร์ และเอกซาเมทิลลีนไดอามีน จะช่วยทำให้ความแข็งของเม็ดเจลสปอร์ตรึงเพิ่มขึ้น แต่จะสูญเสียแอกติวิตีของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด 3 α , 15 β -DHC ไปอย่างสิ้นเชิง ในขณะที่เสริมด้วย 0.05 โมลาร์กลูตารัลดีไฮด์ชนิดเดียว ไม่ช่วยเพิ่มความแข็งของเม็ดแคปไซ-คาร์ราจีแนนเลย

6. พีเอช และอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการทำงานของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC ตลอดจนความเสถียรของเอนไซม์ต่อ พีเอช และอุณหภูมิของสายใยอิสระของ C.blakesleena ST-22 และสายใยในเม็ดแคปซูล-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิดเป็นดังนี้

สภาวะของเชื้อ	Optimum pH	Optimum Temperature (°C)	pH Stability	Temperature Stability (°C)
สายใยอิสระ	8.5	34-38	8.5	4 °C 12 ชม.
สายใยในเม็ดคาร์ราจีแนนเจล Wako	8.5	34-38	6.5-7.5	4 °C 24 ชม.
สายใยในเม็ดคาร์ราจีแนนเจล Copenhagen Pectin	8.5-9.0	34-38	6.5-8.0	4 °C 24 ชม.

7. เก็บรักษาสปอร์อิสระของ C.blakesleena ST-22 ไว้ในนอร์มอลซาลิน ที่อุณหภูมิ 4 °C จะดีที่สุด สามารถเก็บได้นาน 70 วัน โดยไม่สูญเสียแอกติวิตีของการงอกเป็นสายใยและเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC เลย

8. เก็บรักษาสายใยในเม็ดแคปซูล-คาร์ราจีแนนเจลจากบริษัท Wako ประเทศญี่ปุ่น และบริษัท Copenhagen Pectin ประเทศเดนมาร์ก ไว้ใน 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 0.3 โมลาร์โพแตสเซียมคลอไรด์ และสารละลาย 0.3 โมลาร์โพแตสเซียมคลอไรด์ใน 0.1 โมลาร์ฟอสเฟตบัฟเฟอร์ พีเอช 7.0 ที่อุณหภูมิ 4 °C ได้นาน 24, 72 และ 72 ชั่วโมง ตามลำดับ โดยมีแอกติวิตีของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC เท่ากับ 90 เปอร์เซ็นต์

9. สปอร์ C.blakesleena ST-22 ตรึงด้วยแคปลา-คาร์ราจีแนนจากบริษัท Wako และบริษัท Copenhagen Pectin เมื่องอกสายใย และนำมาให้แปรรูป LCA เป็นผลิตภัณฑ์กรด $3\alpha,15\beta$ -DHC แล้ว สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำอย่างต่อเนื่องได้ถึง 3 ครั้ง โดยยังคงแอกติวิตีของเอนไซม์ที่แปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC ไปถึง 80 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่สายใยอิสระไม่สามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้ แต่ถ้าหากทำการกระตุ้นแอกติวิตีของสายใยในเม็ดแคปลา-คาร์ราจีแนนเจลทั้ง 2 ชนิด โดยใช้สูตรอาหารสำหรับการงอกเป็นสายใย จะมีผลในการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูป LCA เป็นกรด $3\alpha,15\beta$ -DHC ให้สูงขึ้นจากเดิมได้อีกอย่างน้อย 2 ครั้ง